

דוח הסיכונים המפורט
ליום 31 במרס 2019

2019

דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים - תוכן עניינים

תוכן עניינים

עמוד	
5	חלק 1 - כללי
7	יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
7	חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון
7	יחסים פיקוחיים עיקריים
8	הסיכונים המתפתחים
8	דיון בגורמי סיכון
8	סקירת נכסי סיכון משוקללים
9	הון ומינוף
9	חלק 3 - הרכב ההון
10	הרכב ההון הפיקוחי
14	חלק 4 - יחס המינוף
14	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
14	גילוי על יחס המינוף
15	סיכון אשראי
15	חלק 5 - סיכון אשראי
20	חלק 5א - סיכון אשראי של צד נגדי
20	סיכון אשראי של צד נגדי
22	סיכון שוק
22	חלק 6 - סיכון שוק
22	סיכון נזילות
22	חלק 7 - סיכון נזילות

רשימת הטבלאות:

עמוד	
7	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
8	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
10	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי (CC1)
14	יחס המינוף (LR1) (LR2)
15	איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)
16	שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה (CR3)
17	הגישה הסטנדרטית - חשיפה לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)
19	נתונים על סיכון האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)
21	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי הגישה הפיקוחית (CCR1)
22	חשיפה לנגזרי אשראי
23	יחס כיסוי הנזילות (LIQ1)

חלק 1 - כללי

בהתאם להוראות בנק ישראל, כפי שעודכנו ביום 31 בדצמבר 2017, נדרשים תאגידים בנקאיים לפרסם דוח מפורט על הסיכונים ואופן ניהולם באתר האינטרנט שלהם, שיכלול מידע משמעותי כמותי ואיכותי לפי דרישות הגילוי של באזל ודרישות גילוי על סיכונים המבוססות על מקורות אחרים, לרבות דרישות גילוי שפורסמו על ידי הפורום ליציבות פיננסית (FSF) ודרישות גילוי שפורסמו על ידי הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board). לצורך השלמת הגילוי יש לעיין בדוח זה ביחד עם הדוח הכספי, ובכלל זה עם פרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה שמתפרסם לציבור.

מדיניות גילוי

הבנק התווה מדיניות גילוי למידע שנדרש לפי הוראה 651 של בנק ישראל, שאושרה על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. עקרונות המדיניות קובעים תהליך לבחינת נאותות הגילויים, שנגזרים ממנה, בין היתר, קריטריונים איכותיים ופרמטרים כמותיים המסייעים לבחון כי הוצפו וטופלו באופן נאות כל הגילויים המהותיים הנדרשים, באופן שיביא לידיעת משתמשי הדוחות את כל המידע המהותי על פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהול הסיכונים. בנוסף, מעוגנות במדיניות הבהרות הפנימיות והנהלים למתן גילוי למידע זה.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו-כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי איגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "ייתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן. המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

כללי

פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים, סיכון ציות ואיסור הלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין. פירוט לגבי פרופיל הסיכון של הבנק ודרכי ניהולו, ראה בדוח הסיכונים המפורט לשנת 2018.

מסגרת העבודה כוללת את הבנק בלבד. הבנק הינו חלק מקבוצת הבנק הבינלאומי. לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצוין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברת האם, כפופה לנב"ת 312 - עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 - מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

הוראות רגולטוריות וגילויים נוספים הקשורים לפרופיל הסיכון של הבנק התייעלות תפעולית

בהמשך להנחיות בנק ישראל בדבר התווית תכנית רב-שנתית להתייעלות ואפשרות לקבלת הקלה בפריסת ההשפעה של העלויות על הלימות ההון, אישר דירקטוריון הבנק את מהלכי התייעלות במסגרת תכנית רב-שנתית שעלותה הוערכה בכ- 3.5 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס). ביום 16 בספטמבר 2018 הוארך תוקפן של ביצוע תכניות התייעלות עד ליום 31 בדצמבר 2019. הארכת התוקף מאפשרת לתאגידים הבנקאיים להרחיב את תכנית התייעלות בתחום כח האדם. הבנק הרחיב את תכנית התייעלות שלו ברבעון הראשון של שנת 2019 אשר עלותה כ- 8.0 מיליוני ש"ח (לפני השפעת המס).

אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות
ביום 28 במרס 2018, פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב - הפרשות להפסדי אשראי והוראות נוספות". בהתאם למכתב נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושאים: הפרשות להפסדי אשראי; מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים נגזרים ופעילויות גידור; וכן חכירות. היישום לראשונה (בין ינואר 2019 וינואר 2021 בהתאם להוראה המתאימה) יבוצע בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בכללים בארה"ב. במסגרת המכתב נקבעו קווים כלליים ומועדי היישום לראשונה של ההוראות החדשות. הבנק לומד את המשמעויות ונערך ליישום הכללים. לפרטים בדבר עיקרי השינויים הצפויים ראה בדוח הכספי ליום 31.12.18 פסקת אימוץ עדכונים לכללי החשבונאות - בביאור מדיניות חשבונאית (ביאור 1).

חלק 2 - יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון להלן גילוי על היחסים הפיקוחיים העיקריים. הבנק עומד ביעדים הרגולטוריים והפנימיים ביחסים אלו

31.3.18	30.6.18	30.9.18	31.12.18	31.03.19	
במיליוני ש"ח					
					הון זמין
599.4	612.7	632.0	650.2	670.9	הון עצמי רובד 1
597.8	611.3	630.7	643.6	664.6	הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר(*)
599.4	612.7	632.0	650.2	670.9	הון רובד 1
597.8	611.3	630.7	643.6	664.6	הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
650.3	664.4	683.7	704.0	724.7	הון כולל
648.7	663.0	682.4	697.4	718.4	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר (*)
5,053.1	5,131.7	4,825.2	4,985.9	5,072.7	נכסי סיכון משוקללים
5,053.1	5,131.7	4,825.2	4,985.9	5,072.7	סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
באחוזים					יחסי הלימות הון, לפי הוראות המפקח על הבנקים
11.86%	11.94%	13.10%	13.04%	13.22%	יחס הון עצמי רובד 1
11.83%	11.91%	13.06%	12.90%	13.10%	יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
11.86%	11.94%	13.10%	13.04%	13.22%	יחס הון רובד 1
11.83%	11.91%	13.06%	12.90%	13.10%	יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
12.86%	12.95%	14.17%	14.12%	14.29%	יחס הון כולל
12.84%	12.92%	14.14%	13.99%	14.16%	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1, הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
2.86%	2.94%	4.10%	4.04%	4.22%	יחס הון עצמי רובד 1, מעבר לנדרש על ידי המפקח על הבנקים
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
8,570.8	8,530.8	8,780.1	8,963.5	8,965.1	סך החשיפות (במיליוני ש"ח)
6.99%	7.18%	7.20%	7.25%	7.48%	יחס המינוף (באחוזים)
6.97%	7.17%	7.18%	7.18%	7.41%	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
					יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים
1,120.0	1,186.0	1,162.0	997.4	1,015.5	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
591.0	668.0	659.0	556.5	565.6	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
189%	178%	176%	180%	179%	יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

(*) הון, יחסי הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ויחס מינוף הינם לאחר השפעת התאמות בגין מהלכי התייעלות תפעולית- ר' סעיף התייעלות תפעולית.

סיכונים מתפתחים

לא היו תוספות או גרועות בסיכונים מתפתחים עיקריים לעומת הדיווח לשנת 2018. הסיכונים המתפתחים העיקריים הינם סיכון תחרותי-אסטרטגי/מודל עסקי, סיכון רגולטורי, סיכון סייבר ואבטחת מידע, סיכונים חוצי גבולות (Cross Border) וסיכון התנהלות (Conduct Risk). להרחבה בנושא ראה הדיווח לשנת 2018.

דיון בגורמי סיכון

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2019 הופרד סיכון אבטחת מידע והסייבר מהסיכון התפעולי והוערך ברמת "בינונית" לאור חשיבותו של הסיכון וריבוי אירועים בארץ ובעולם בכלל ובמערכת הפיננסית בפרט וכמו כן לאור המשך הרחבת פעילות הדיגיטל.

לפירוט לגבי המתודולוגיה והערכות הסיכון, ראה דוח הסיכונים לשנת 2018.

סקירת נכסי סיכון משוקללים (0V1)

דרישות הון מזעריות	נכסי סיכון משוקללים		
	31.03.2019	31.12.2018	31.03.2019
408.0	4,453.7	4,533.8	סיכון אשראי (לא כולל סיכון אשראי של צד נגדי) (CCR) (גישה סטנדרטית)
0.1	0.8	1.5	סיכון אשראי צד נגדי (גישה סטנדרטית)
0.2	2.4	1.9	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)
6.6	70.6	72.9	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)
414.9	4,527.5	4,610.1	סה"כ סיכון אשראי
0.5	6.6	5.5	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)
41.1	451.8	457.1	סיכון תפעולי
456.5	4,985.9	5,072.7	סך הכל

(א) דרישות הון בהתאם ליחס ההון הכולל המזערי הנדרש.

(ב) סיכון אשראי אינו כולל סיכון אשראי של צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי וסכומים מתחת לסף הניכוי.

הון ומינוף חלק 3 - הרכב ההון

למדידה והלימות ההון, הבנק מיישם את הוראות ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון, כפי שאומצו על ידי בנק ישראל בהוראות ניהול בנקאי תקין עד 2011 ו-299. ההוראות כוללות התייחסות ל-3 נדבכים: **נדבך ראשון** - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם וכן עוסק בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הוגית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. כמו כן, התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

ההוראות הנ"ל כוללות דרישה לעמידה ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי של 9% ויחס הון כולל של 12.5%, החל מיום 1 בינואר 2015, נכון לתאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד הינו עד 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית. ליחסי הון מינימליים אלה מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיווח למועד הדיווח.

בהתאם להוראות המעבר, מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. בהתאם לכך בשנת 2018 תקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 40%. החל מיום 1 בינואר 2019 תעמוד התקרה על 30%.

הרכב ההון הפיקוחי (CC1)

	ליום 31 במרס 2018	ליום 31 במרס 2019	
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים			
1	17.0	17.0	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
2	578.4	-	עודפים, לרבות דיבינדנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
3	(0.6)	(6.0)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
	-	-	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
	-	-	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).
	(0.6)	(6.0)	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים			
4	--(*)	--(*)	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההגון של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
	(1.6)	(6.3)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.
	-	-	מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.
	(1.6)	(6.3)	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות
	-	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים א.26 ו-ב.26.
	-	-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	(1.6)	(6.3)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
	1.0	0.3	הון עצמי רובד 1.
	1.0	0.3	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.

הון רובד 1 נוסף: ניכויים

	-	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.
	-	-	הון רובד 1 נוסף.
הון רובד 1.	599.4	0.3	670.9
	1.0		

הון רובד 2: מכשירים והפרשות

			מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.
5	3.8	2.9	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
		0	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.
6	47.0	50.9	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
	50.8	53.8	הון רובד 2 לפני ניכויים.
	50.8	53.8	הון רובד 2.
	650.2	0.3	724.7
1.0			סך ההון.
	-	-	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	5,053.1	5,072.7	סך נכסי סיכון משוקללים.

יחסי הון וכריות לשימור הון

11.86%	13.22%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
11.86%	13.22%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
12.87%	14.29%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)

דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים

9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015
9.00%	9.00%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015

סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)

7	27.5	29.2	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
---	------	------	--

תקרה להכללת הפרשות ברובד 2

6	47.0	50.9	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
	57.9	57.4	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.

מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר

3.8	2.9	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
5.8	6.7	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

ליום 31 בדצמבר 2018		
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
	במיליוני ש"ח	
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים		
1	17.0	הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.
2	631.3	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.
3	(4.7)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.
	(5.3)	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.
	643.6	
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים		
4	--(*)	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (dva) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.
	(6.6)	התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	(6.6)	מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות
	-	מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים א.26 ו-ב.26.
	-	התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	-	ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	(6.6)	סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.
	1.3	הון עצמי רובד 1.
	650.2	
הון רובד 1 נוסף: מכשירים		
	-	הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.
	1.3	
	650.2	
הון רובד 1 נוסף: ניכויים		
	-	ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.
	-	סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.
	-	הון רובד 1 נוסף.
	1.3	הון רובד 1.
	650.2	
הון רובד 2: מכשירים והפרשות		
5	3.8	מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.
6	49.9	הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.
	53.7	הון רובד 2 לפני ניכויים.
הון רובד 2: ניכויים		
	53.7	הון רובד 2.
	1.3	סך ההון.
	703.9	

ליום 31 בדצמבר 2018		
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
	במיליוני ש"ח	
	-	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III
	4,985.9	סך נכסי סיכון משוקללים.
יחסי הון וכריות לשימור הון		
	13.04%	הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	13.04%	הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
	14.12%	ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים		
	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015
	9.00%	יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	12.50%	יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)		
	-	זכויות שירות למשכנתאות.
7	28.2	מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2		
6	49.9	הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.
	56.6	התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר		
	3.8	סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].
	5.8	סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.

(*) מייצג סכום הנמוך מ-50 אלפי ש"ח.

(**) נדרש לפי הוראת המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015.

לגבי יחס הון רובד 1 מזערי לא נקבעה דרישה נפרדת מעבר ליחס הון עצמי רובד 1 מזערי.

השפעת העלאת דירוג האשראי של מדינת ישראל על ידי חברת S&P על מידת הלימות הון

ביום 3 באוגוסט 2018, פרסמה חברת הדירוג העולמית S&P (Standard & Poor's) דוח דירוג אשראי למדינת ישראל, במסגרתו העלתה את דירוגה מרמה של A+ לרמה של AA-. לאור העובדה כי הבנק עושה שימוש בדירוגי חברת S&P לצורך מדידת סיכון האשראי וסיכון שוק, חלה ירידה בנכסי סיכון הנובעת, בין היתר, מהפחתת משקל הסיכון בגין חשיפות אשראי (לרבות ערבויות שסופקו) של מדינת ישראל במטבע חוץ, בנקים מקומיים וישויות סקטור ציבור מקומיות. שינוי זה גרם לעלייה בשיעור הלימות הון העצמי רובד 1 ובהון הכולל בשיעור של 1.99% ו-2.15%, בהתאמה.

חלק 4 - יחס המינוף

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)

31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
			מיליוני ₪
8,251.6	7,918.9	8,441.9	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
3.2	2.4	3.2	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
661.2	604.6	471.6	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
47.5	44.8	48.5	התאמות אחרות
8,963.5	8,570.7	8,965.2	חשיפה לצורך יחס המינוף

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
			מיליוני ש"ח
			חשיפות מאזניות
8,298.3	7,962.1	8,489.3	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות) (סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)
8,298.3	7,962.1	8,489.3	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
			חשיפות בגין נגזרים
0.8	1.7	1.1	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת ביטחון משתנה במזומן כשיר)
3.2	2.4	3.2	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין ביטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
-	-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
-	-	-	בניכוי: קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
4.0	4.1	4.3	סך חשיפות בגין נגזרים
			חשיפות חוץ מאזניות אחרות
2,179.2	2,025.0	2,219.7	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(1,518.0)	(1,420.4)	(1,748.2)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
3,697.2	604.6	471.5	פריטים חוץ מאזניים
			הון וסך החשיפות
650.2	599.4	670.9	הון רובד 1
8,963.5	8,570.8	8,965.1	סך החשיפות
			יחס מינוף
7.25%	6.99%	7.48%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

(*) עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפרשי אשראי.

חלק 5 - סיכון אשראי

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. במסגרת יישום הוראות באזל מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאתגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים האשראי.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

		יתרות ברוטו		31 במרס 2019
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
7,782.0	55.1	7,801.4	35.7	חובות, למעט איגרות חוב
537.2	-	537.2	-	איגרות חוב
2,217.3	2.4	2,219.7	-	חשיפות חוץ מאזניות
10,536.5	57.5	10,558.3	35.7	סך הכל

		יתרות ברוטו		31 במרס 2018
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
7,226.8	59.6	7,227.6	58.8	חובות, למעט איגרות חוב
569.3	-	569.3	-	איגרות חוב
2,022.2	2.2	2,024.3	0.1	חשיפות חוץ מאזניות
9,818.3	61.8	9,821.2	58.9	סך הכל

		יתרות ברוטו		31 בדצמבר 2018
יתרות נטו	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני ש"ח				
7,484.9	54.1	7,504.8	34.2	חובות, למעט איגרות חוב
641.4	-	641.4	-	איגרות חוב
2,176.7	2.4	2,179.1	-	חשיפות חוץ מאזניות
10,303.0	56.5	10,325.3	34.2	סך הכל

שיטות להפחתת סיכון אשראי (CR3)

		מובטחים				לא מובטחים			
על ידי נגזרי אשראי		על ידי ערבויות פיננסייות		מזה: על ידי בטחון		מזה:	סך הכל	סך הכל יתרה מאזנית	ליום 31 במרס 2019
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך היתרה מאזנית		
-	-	0.01	0.01	123.5	324.4	123.5	324.4	7,457.6	חובות, למעט איגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	537.2	איגרות חוב
-	-	0.01	0.01	123.5	324.4	123.5	324.4	7,994.8	סך הכל
-	-	-	-	-	0.3	-	0.3	35.4	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

		מובטחים				לא מובטחים			
על ידי נגזרי אשראי		על ידי ערבויות פיננסייות		מזה: על ידי בטחון		מזה:	סך הכל	סך היתרה מאזנית	ליום 31 במרס 2018
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך היתרה מאזנית		
-	-	-	-	168.0	404.5	168.0	404.5	6,822.3	חובות, למעט איגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	569.4	איגרות חוב
-	-	-	-	168.0	404.5	168.0	404.5	7,391.6	סך הכל
-	-	-	-	0.4	2.1	0.4	2.1	32.5	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

		מובטחים				לא מובטחים			
על ידי נגזרי אשראי		על ידי ערבויות פיננסייות		מזה: על ידי בטחון		מזה:	סך הכל	סך היתרה מאזנית	ליום 31 בדצמבר 2018
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	סך היתרה מאזנית		
-	-	-	-	126.3	323.8	126.3	323.8	7,161.0	חובות, למעט איגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	641.4	איגרות חוב
-	-	-	-	126.3	323.8	126.3	323.8	7,802.5	סך הכל
-	-	-	-	0.0	0.3	0.0	0.3	33.9	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

הגישה הסטנדרטית - חשיפות לאחר הפחתת בטחונות (CRM) לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון (CR5)

סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	10%	0%	סוגי נכסים ל- 31 במרס 2019
2,123.1	-	-	-	-	-	-	-	-	2,123.1	ריבנויות ובנקים מרכזיים
51.0	-	-	-	-	-	-	51.0	-	-	יישויות סקטור ציבורי (PSE)
1,467.5	-	-	-	-	-	-	1,467.5	-	-	תאגידים בנקאיים
801.7	-	-	801.7	-	-	-	-	-	-	תאגידים
4,268.7	-	-	-	4,268.7	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
90.1	-	-	-	90.1	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
91.0	-	-	91.0	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
17.0	-	15.6	1.4	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
117.4	29.2	-	44.3	-	-	-	-	-	43.9	נכסים אחרים
9,027.5	29.2	15.6	938.4	4,358.9	-	-	1,518.5	-	2,167.0	סך הכל

סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	10%	0%	סוגי נכסים ל- 31 במרס 2018
2,086.3	-	-	-	-	-	-	49	-	2,037.0	ריבנויות ובנקים מרכזיים
58.6	-	-	-	-	59	-	0.0	-	-	יישויות סקטור ציבורי (PSE)
1,343.5	-	-	-	-	1,306	-	37.6	-	-	תאגידים בנקאיים
742.9	-	-	742.9	-	-	-	-	-	-	תאגידים
3,825.5	-	-	-	3,825.5	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
81.5	-	-	-	81.5	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
94.4	-	-	94.4	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
33.7	-	26.5	7.2	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
117.4	27.5	-	48.5	-	-	-	-	-	41.4	נכסים אחרים
8,383.8	27.5	26.5	893.0	3,906.9	1,364.6	-	86.8	-	2,078.4	סך הכל

סה"כ סכום חשיפות אשראי CCF (אחרי ואחרי CRM)	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	10%	0%	סוגי נכסים ל- 31 בדצמבר 2018
1,985.5	-	-	-	-	-	-	-	-	1,985.5	ריבוניות ובנקים מרכזיים
53.1	-	-	-	-	-	-	53.1	-	-	יישיות סקטור ציבורי (PSE)
1,497.8	-	-	-	-	-	-	1,497.8	-	-	תאגידים בנקאיים
783.8	-	-	783.8	-	-	-	-	-	-	תאגידים
4,196.3	-	-	-	4,196.3	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
84.9	-	-	-	84.9	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
84.6	-	-	84.6	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
14.0	-	12.7	1.3	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
120.6	28.2	-	44.0	-	-	-	-	-	48.4	נכסים אחרים
8,820.6	28.2	12.7	913.7	4,281.2	-	-	1,550.9	-	2,033.9	סך הכל

מידע נוסף על סיכון אשראי

סיכון אשראי לאנשים פרטיים ללא הלוואות לדיור

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנק מעמיד אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים משקפת את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי רמות הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל.

להלן התפלגות סיכון אשראי לאנשים פרטיים:

השינוי באחוזים	31 בדצמבר 2018	השינוי באחוזים	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
					במיליוני ש"ח
(1.4)	807.8	5.0	758.1	796.2	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
2.09	2,980.7	13.1	2691.5	3,042.9	הלוואות אחרות
1.34	3,788.5	11.3	3,449.6	3,839.1	סך הכל סיכון אשראי מאזני
2.67	692.2	3.7	685.5	710.7	מסגרת עו"ש לא מנוצלת
0.76	856.7	8.1	798.7	863.2	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
0.83	264.7	4.9	254.4	266.9	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
1.50	1,813.6	5.9	1,738.6	1,840.8	סך סיכון אשראי חוץ מאזני
1.39	5602.1	9.5	5188.2	5679.9	סך הכל סיכון אשראי כולל
3.6	3,565.8	11.3	3,320.4	3,695.4	ממוצע היקף האשראי, כולל משיכות יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי מסך החובות לאנשים פרטיים:

השינוי באחוזים	31 בדצמבר 2018	השינוי באחוזים	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
					במיליוני ש"ח
15.1	17.9	35.5	15.2	20.6	סיכון אשראי פגום
3.2	22.2	10.6	20.7	22.9	סיכון אשראי בעייתי לא פגום
1.3	3,748.4	11.2	3,413.7	3,795.6	סיכון אשראי לא בעייתי
1.3	3,788.5	11.3	3,449.6	3,839.1	סך כל סיכון אשראי
(4.7)	6.4	(15.3)	7.2	6.1	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
15.7	16.6	41.2	13.6	19.2	יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
	0.25%		0.16%	0.10%	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי מסך האשראי (1)

(1) על בסיס שנתי

לפרוט נוסף ראה פרק סיכון אשראי בסקירת סיכונים בדוח ההנהלה והדירקטוריון ל- 31.03.19.

חלק 5 א - סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק מתבטא בפעילות בנגזרים מול מוסדות פיננסיים. בניגוד לחשיפת האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק.

דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

הבנק פועל לפי חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מפרט את ההנחיות אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות.

ביום 28 בדצמבר 2016, התקבל מכתב מבנק ישראל המאשר להמשיך לחשב את סכום החשיפה בגין פעילות לקוחות בבורסת המעו"ף על פי גישת התרחישים כפי שהייתה בהוראה 203 לפני תיקונה.

ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון). עם זאת, קיימת בהוראה נוסחת מינימום שעשויה להוביל להכפלת חשיפות המסחר במשקל סיכון של 20%.
- חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. כאמור לעיל, בגין לקוחות הפעילים בבורסת המעו"ף חישוב החשיפה יהיה עפ"י גישת התרחישים, וזאת עד שהפיקוח בישראל יאמץ את הגישה החדשה לחישוב (גישת SA-CCR) שאומצה על ידי ועדת באזל.
- חשיפות של תאגיד לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
- העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
- ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן הסיכונים ישוקללו ב-1,250%.

ביום 2 ביולי 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". במסגרת המכתב הודיע הפיקוח על הבנקים כי מתקיימים התנאים, כאמור בנספח ג' להוראה 203, לסיווג מסלקת הבורסה ומסלקת מעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים. זאת, בעקבות תיקונים שונים בחקיקה והצהרת רשות ניירות ערך בעניין.

סיכון אשראי צד נגדי SA-CCR

במרס 2014 פרסמה וועדת באזל לפיקוח הבנקאי (BCBS) הוראה בדבר "גישה סטנדרטית לחישוב חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי SA-CCR". גישה זו היא חלק ממסמך "הוראת באזל 3 - השלמת הרפורמות לאחר המשבר" המוכרת גם כ"באזל 4". בספטמבר 2017 שלח בנק ישראל דרישה לביצוע סקר השפעה כמותית. הבנק ביצע את הסקר כנדרש וממתין להמשך הנחיות בנק ישראל בנדון. שיטת המדידה החדשה צפויה לשנות את אופן חישוב הקצאת ההון בגין סיכון אשראי הגלום במכשירים נגזרים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 330 - ניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2018 ומיושמת בבנק, והיא כוללת עקרונות לניהול סיכון אשראי הטמון בפעילות מסחר של לקוחות במכשירים נגזרים ובניירות ערך, ובעיקר פעילות ספקולטיבית ובכלל זה הוראות בעניין ממשל תאגידי, מדידת הסיכונים, ניהול ובקרת הסיכונים, והנחיות בדבר ניהול הסיכונים התפעוליים והמשפטיים.

בין היתר, נקבעה דרישה להעמדת בטחונות נזילים בגין נגזרי OTC - בטחונות משתנים (כנגד החשיפה הקיימת) ובטחונות ראשוניים (כנגד החשיפה הפוטנציאלית). דרישות הנוהל בנושא בטחונות מלקוחות לא יחולו בשלב ראשון על לקוח מפוקח (תאגיד בנקאי, קופות גמל, חברות ביטוח, קרנות נאמנות ותעודות סל) ובנק מרכזי, או לקוח שאינו עוסק בפעילות ספקולטיבית, והן תקבענה במועד מאוחר יותר.

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי הגישה הפיקוחית (CCR1)

31 במרס 2019	עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA
שיטת החשיפה הנוכחית	1.1	3.1	4.4	1.5
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))	-	-	-	-
סך הכל	1.1	3.1	4.4	1.5

31 במרס 2018	עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA
שיטת החשיפה הנוכחית	1.1	3.1	3.7	1.9
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))	-	-	-	-
סך הכל	1.1	3.1	3.7	1.9

31 בדצמבר 2018	עלות שחלוף	חשיפה פוטנציאלית עתידית	EAD לאחר CRM	RWA
שיטת החשיפה הנוכחית	0.8	3.0	3.9	0.8
הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))	-	-	-	-
סך הכל	0.8	3.0	3.9	0.8

הקצאת הון בגין התאמת שערור לסיכון אשראי (CCR2) (CVA)

31 במרס 2019	EAD לאחר CRM	RWA
כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית	4.0	1.9
סה"כ שמחשבים בגינם CVA	4.0	1.9

31 במרס 2018	EAD לאחר CRM	RWA
כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית	3.4	2.6
סה"כ שמחשבים בגינם CVA	3.4	2.6

31 בדצמבר 2018	EAD לאחר CRM	RWA
כל התיקים שמחשבים בגינם CVA לפי גישה סטנדרטית	3.5	2.4
סה"כ שמחשבים בגינם CVA	3.5	2.4

חלק 6: סיכון שוק

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה, סיכון מחיר מניית וסיכון תנודתיות.

סיכונים שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. להלן פירוט רכיבי סיכון השוק:

סיכון שוק בשיטה הסטנדרטית (MR1)

31 בדצמבר 2018	31 במרס 2018	31 במרס 2019	
מליוני ₪			
מוצרים ישירים (outright products)			
2.7	1.5	2.0	סיכון שיעור ריבית (כלל וספציפי)
3.9	2.9	3.5	סיכון שער חליפין
6.6	4.5	5.5	סך הכל

חלק 7 - סיכון נזילות

רקע

סיכון הנזילות הינו סיכון שהבנק יתקשה לעמוד בהתחייבויותיו בשל משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, והתחייבויות בלתי צפויות אחרות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לגרום לבנק מחסור באמצעים נזילים אשר בגינו יאלץ הבנק לממש נכסים במחירים הנמוכים ממחירי שוק ו/או לגייס מקורות במחיר הגבוה ממחירי שוק ובמקרי קיצון ואף להוות סכנה ליציבותו של הבנק.

להלן פירוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע (LQR):

לשלושת החודשים שנסתיימו		
ביום 31 במרס 2019		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
1,015.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
352.8	5,782.2	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
152.0	3,035.0	מזה: פיקדונות יציבים
168.8	1,668.2	פיקדונות פחות יציבים
32.0	1,078.0	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
650.4	1,065.4	מימון סיטונאי בלתי מובטח
650.4	1,065.4	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
-	-	חובות לא מובטחים
89.6	1,755.8	דרישות נזילות נוספות
-	-	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
89.6	1,755.8	קווי אשראי ונזילות
-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
34.2	404.0	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,127.0		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
529.4	594.4	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
32.0	159.0	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
561.4	753.4	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
1,015.5		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
565.6		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
179%		יחס כיסוי נזילות *

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 77 תצפיות יומיות.

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2018		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
1,120		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		תזרימי מזומנים יוצאים
306	5,118	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
134	2,681	מזה: פיקדונות יציבים
141	1,409	פיקדונות פחות יציבים
31	1,028	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
711	1,214	מימון סיטונאי בלתי מובטח
-	-	מזה: פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים
711	1,214	פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
-	-	חובות לא מובטחים
-	-	מימון סיטונאי מובטח
84	1,618	דרישות נזילות נוספות
-	-	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
84	1,618	קווי אשראי ונזילות
-	-	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
32	363	מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,133		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	-	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
511	573	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
31	144	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
542	717	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
1,120		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
591		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
189%		יחס כיסוי נזילות

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 77 תצפיות יומיות.

לשלושת החודשים שנסתיימו		ביום 31 בדצמבר 2018	
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
997.4			סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
			תזרימי מזומנים יוצאים
341.1	5,570.0		פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
147.0	2,939.0		מזה: פיקדונות יציבים
163.1	1,612.0		פיקדונות פחות יציבים
31.0	1,019.0		פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
612.7	976.7		מימון סיווגי בלתי מובטח
612.7	976.7		מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
-	-		חובות לא מובטחים
89.2	1,740.6		דרישות נזילות נוספות
-	-		מזה: תזרימים יוצאים בגין השיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
89.2	1,740.6		קווי אשראי ונזילות
-	-		מחויבויות מימון חוזיות אחרות
33.2	394.0		מחויבויות מימון מותנות אחרות
1,076.2			סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
			תזרימי מזומנים נכנסים
-	-		הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
486.7	553.7		תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
33.0	163.0		תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
519.7	716.7		סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
997.4			סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
556.5			סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
180%			יחס כיסוי נזילות *

* במונחים של ממוצעים פשוטים של 77 תצפיות יומיות.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח)

ממוצע לרבעון שהסתיים ביום	יתרה ליום 31 בדצמבר 2018	ממוצע לרבעון הדוח*	יתרה לתאריך הדוח	
31 בדצמבר *2018	31 בדצמבר 2018	לרבעון הדוח*	לתאריך הדוח	
1,001.4	1,120.3	1,022.5	1,247.7	נכסי רמה 1
				נכסי רמה 2
				נכסי רמה 3
1,001.4	1,120.3	1,022.5	1,247.7	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

דורון סנל
מנהל סיכונים ראשי

יעקב שורי
מנהל כללי

אילן בצרי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור דוח הסיכונים המפורט באינטרנט: 23 במאי, 2019